

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และเพื่อศึกษาแนวทางและข้อเสนอแนะสำหรับปรับปรุงระบบการรับนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่โดยทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาประกอบด้วย ทฤษฎีความต้องการ ทฤษฎีแรงจูงใจ แนวคิดด้านบุคลิกภาพและการปรับตัว แนวคิดด้านพฤติกรรมทางสังคมและแนวคิดด้านการบริหารการตลาด

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ ประกอบด้วยนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 5,105 คนและมีการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่กำลังศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 ภาคปกติ เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2552 ภาคปกติ โดยผู้มกลุ่มตัวอย่าง 1,011 คน มาศึกษาจำนวนร้อยละ 20 ของประชากร โดยได้จำแนกตามปริญญาที่ได้รับ โดยทำการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ จากแบบสอบถามจะใช้สอบถามความคิดเห็นนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ภาคปกติที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ซึ่งข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติใช้สถิติเชิงพรรณนา วิธีการทางสถิติเป็นค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ข้อมูลทุติยภูมิ เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จากข้อมูลภายในมหาวิทยาลัย การศึกษาค้นคว้ารวมถึงเอกสารวารสาร บทความ งานวิจัยและสิ่งพิมพ์ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 62.9 และเป็นเพศชายร้อยละ 37.1 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 18-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 80.2 รองลงมาคืออายุระหว่าง 16-18 ปี คิดเป็นร้อยละ 11.7 มีอายุระหว่าง 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาตรี 4 ปี คิดเป็นร้อยละ 67.2 และระดับปริญญาตรี 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.8 ส่วนใหญ่สังกัดคณะครุศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 32.8 รองลงมาสังกัดคณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 23.1 สังกัดคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 20 สังกัดคณะเทคโนโลยีการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 3.1 และวิทยาลัยนานาชาติ คิดเป็นร้อยละ 1.1 ส่วนใหญ่สังกัดสาขาวิชาสิ่งแวดล้อม คิดเป็นร้อยละ 6.1 รองลงมาสังกัดสาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 5.6 สังกัดสาขาวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 5.5

สังกัดสาขาวิชาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 4.3 สังกัดสาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 4.2 5
 สังกัดสาขาวิชาการตลาด คิดเป็นร้อยละ 3.9 สังกัดสาขาวิชาการบัญชี คิดเป็นร้อยละ 3.8 สังกัด
 สาขาวิชานิติศาสตร์คิดเป็นร้อยละ 3.1และ สังกัดสาขาวิชาภาษาไทยและสาขาเกษตรศาสตร์
 คิดเป็นร้อยละ 2.6 เชียงใหม่ ส่วนใหญ่เรียนหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิตคิดเป็นร้อยละ 32.8
 รองลงมาเรียนหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 23 เรียนหลักสูตร ศิลปะศาสตรบัณฑิต
 คิดเป็นร้อยละ 17.7 เรียนหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 14.7เรียนหลักสูตรบัญชี
 บัณฑิต คิดเป็นร้อยละ3.5 เรียนหลักสูตรนิเทศศาสตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 3.1 เรียนหลักสูตร
 เศรษฐศาสตรบัณฑิตและรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 1.9 และ เรียนหลักสูตร
 นิติศาสตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 1.4 ส่วนใหญ่เข้าศึกษาสูงสุดก่อนเข้าศึกษาคือ มัธยมศึกษาปีที่
 6 คิดเป็นร้อยละ 89.6 รองลงมาประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)คิดเป็นร้อยละ 9.0 ประกาศนียบัตร
 วิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) คิดเป็นร้อยละ 0.8 และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 0.5 ส่วนใหญ่
 คะแนนเฉลี่ยก่อนเข้าศึกษาสูงสุดคือ 2.51-2.99 คิดเป็นร้อยละ 40.6 รองลงมา3.00-3.50 คิดเป็นร้อย
 ละ 33.7 คะแนนเฉลี่ยสะสม2.00-2.50 คิดเป็นร้อยละ 16.5 คะแนนเฉลี่ยสะสม3.51-4.00 คิดเป็นร้อย
 ละ 7.0และคะแนนเฉลี่ยสะสม ต่ำกว่า 2.00 คิดเป็นร้อยละ 2.1ส่วนใหญ่เข้าศึกษาโดยการสอบ
 คัดเลือกทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 53.2 รองลงมาโดยโควตาเรียนดี คิดเป็นร้อยละ 40.9 โดยโควตา
 ความสามารถพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 3.0 การรับตรงโดยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
 คิดเป็นร้อยละ 1.9 โดยโครงการคุณธรรมนำความรู้ คิดเป็นร้อยละ 0.7 และโดยโควตาบกร่องทาง
 ร่างกายคิดเป็นร้อยละ0.3ส่วนใหญ่ภูมิลำเนาอำเภอที่อยู่คือ อำเภอเมืองเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 25
 รองลงมาอำเภอสันป่าตองคิดเป็นร้อยละ 9 อำเภอสารภี อำเภอสันทราย อำเภอสันกำแพง
 คิดเป็นร้อยละ8 อำเภอดอยสะเก็ด คิดเป็นร้อยละ 7 อำเภอจอมทอง อำเภอหางดง อำเภอแมริม
 อำเภอแม่แตง อำเภอเมืองจังหวัดแพร่ คิดเป็นร้อยละ 6 แลอำเภอเมืองจังหวัดลำพูน คิดเป็นร้อยละ 5
 ส่วนใหญ่ภูมิลำเนาจังหวัดที่อยู่ ส่วนใหญ่ภูมิลำเนาจังหวัดคือ จังหวัดเชียงใหม่ คิดเป็นร้อยละ 55
 รองลงมาจังหวัดลำพูนและจังหวัดเชียงราย คิดเป็นร้อยละ 8 จังหวัดพะเยาและจังหวัดแพร่
 คิดเป็นร้อยละ6 จังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดลำปาง คิดเป็นร้อยละ 5 จังหวัดน่าน คิดเป็นร้อยละ
 4 จังหวัดน่าน คิดเป็นร้อยละ 4 จังหวัดตาก คิดเป็นร้อยละ 2 และจังหวัดสุโขทัยคิดเป็นร้อยละ 1
 ตามลำดับส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล คิดเป็นร้อยละ 51 รองลงมาอาศัยอยู่นอกเขตเทศบาล
 คิดเป็นร้อยละ 49 ส่วนใหญ่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปคิดเป็นร้อยละ 33.2 รองลงมา
 ประกอบอาชีพ 25.4 ค้าขายและประกอบกิจการส่วนตัว 25.3 ประกอบอาชีพรับราชการ รัฐวิสาหกิจ
 คิดเป็นร้อยละ 15.4 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 0.8ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,001-10,000 บาท
 ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 35.7

รองลงมา มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,000-5,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 28.9 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 24.2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,001-30,000 บาทต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 7.1 2 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 30,000 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4 ส่วนใหญ่ทราบข่าวการรับสมัครจากการแนะนำจากโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมา จากเว็บไซต์หรืออินเทอร์เน็ต คิดเป็นร้อยละ 18 จากเพื่อน คิดเป็นร้อยละ 11.2 จากผู้ปกครองญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 4.6 จากป้ายประกาศคิดเป็นร้อยละ 3.1 จากอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 0.8 และจากวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 0.7

ปัจจัยในด้านส่วนบุคคล

ปัจจัยในด้านส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้แก่ การตัดสินใจศึกษาต่อด้วยตนเอง ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.15) รองลงมา การตัดสินใจศึกษาต่อโดยบิดามารดาแนะนำ (ค่าเฉลี่ย 3.93) การตัดสินใจศึกษาต่อเพราะคิดว่าสามารถเรียนได้ (ค่าเฉลี่ย 3.92) การตัดสินใจศึกษาต่อเพราะทำจบแล้วหางานทำได้ (ค่าเฉลี่ย 3.77) การตัดสินใจศึกษาต่อเพราะมีหลักสูตรตรงกับความต้องการ (ค่าเฉลี่ย 3.68) การตัดสินใจศึกษาต่อเพราะมหาวิทยาลัยมีบริการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาแก่นักศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.38) การตัดสินใจศึกษาต่อเพราะเป็นมหาวิทยาลัยที่มีชื่อเสียง (ค่าเฉลี่ย 3.36) การตัดสินใจศึกษาต่อเพราะมีสาขาวิชาที่กำลังเป็นที่นิยม (ค่าเฉลี่ย 3.34) การตัดสินใจศึกษาต่อโดยครูผู้สอนแนะนำ (ค่าเฉลี่ย 3.30) การตัดสินใจศึกษาต่อโดยครูแนะแนวเป็นผู้แนะนำให้ (ค่าเฉลี่ย 3.29) การตัดสินใจศึกษาต่อเพราะมหาวิทยาลัยอยู่ใกล้บ้าน (ค่าเฉลี่ย 3.19) การตัดสินใจศึกษาต่อโดยรุ่นพี่แนะนำ (ค่าเฉลี่ย 3.12) การตัดสินใจศึกษาต่อโดยตามเพื่อน (ค่าเฉลี่ย 2.99) การตัดสินใจศึกษาต่อเพราะมหาวิทยาลัยมีหอพักนักศึกษาราคาถูกไว้บริการ (ค่าเฉลี่ย 2.90) ไม่สามารถสอบเข้าที่สถาบันอื่นได้ (ค่าเฉลี่ย 2.78)

ปัจจัยในภายในมหาวิทยาลัย

ปัจจัยในภายในมหาวิทยาลัยที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เปิดหลักสูตรการสอนระดับปริญญาตรีหลากหลายสาขาวิชาให้เลือก ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.85) รองลงมา อาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีความรู้ความสามารถในถ่ายทอดความรู้ (ค่าเฉลี่ย 3.73) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีห้องปฏิบัติการต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด (ค่าเฉลี่ย 3.70) หลักสูตรที่เปิดในระดับปริญญาตรีเป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทำให้เมื่อจบการศึกษาสามารถหางานได้ง่าย (ค่าเฉลี่ย 3.65) อาจารย์มีระบบดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา (ค่าเฉลี่ย 3.60) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีการเผยแพร่หรือการประชาสัมพันธ์การรับสมัครอย่างต่อเนื่อง (ค่าเฉลี่ย 3.59)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีทำเลที่ตั้งเหมาะสมไม่ไกลเกินไปสามารถเดินทางมาเรียนได้สะดวก (ค่าเฉลี่ย3.58) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีสื่อ อุปกรณ์ การเรียน (ค่าเฉลี่ย3.56) ศึกษ์เก่าของมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม(ค่าเฉลี่ย3.55)มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้จัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ(ค่าเฉลี่ย3.54) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีสิ่งแวดล้อมที่สวยงามเหมาะสำหรับการเรียนการสอน นักศึกษารับรู้ข่าวสารจากทางมหาวิทยาลัยอย่างสม่ำเสมอ (ค่าเฉลี่ย3.46) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้จัดให้มีการจ้างงานนักศึกษาให้มีรายได้เสริมระหว่างเรียน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีการแนะแนว ตามโรงเรียนหรือตามงานต่างๆ เช่น ตลาดนัดอุดมศึกษา(ค่าเฉลี่ย3.43) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีอาคารสถานที่กว้างขวางสามารถรองรับนักศึกษาได้จำนวนมาก (ค่าเฉลี่ย3.34)

ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการแข่งขัน

ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการแข่งขันที่ส่งผลต่อการเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีหลักสูตรที่เป็นวิชาชีพ ซึ่งถ้าเรียนจบสามารถรับราชการได้ เช่น หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย3.86) รองลงมาเนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐจึงมีค่าธรรมเนียมที่ถูกกว่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ เมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จะเป็นที่ยอมรับของสังคม (ค่าเฉลี่ย3.66) เมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จะมีโอกาสได้งานทำ และมีรายได้สูง (ค่าเฉลี่ย 3.65) เมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จะได้ปรับ (ค่าเฉลี่ย 3.62) เมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ถือว่าเป็นการยกระดับฐานะทางสังคม (ค่าเฉลี่ย 3.58)

ปัญหาที่มีต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี

จากแบบสอบถามนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นปัญหาในการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีการศึกษา 2552 ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่สรุปออกมา ดังนี้

ปัญหาส่วนบุคคล

จากข้อมูลของนักศึกษาในแบบสอบถามได้แสดงถึงปัญหาในการตัดสินใจศึกษาต่อของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้ การเลือกสถานที่เรียนสาขาที่ต้องการเรียนยังมีความสับสนไม่รู้ว่าเลือกเรียนที่ใด สาขาวิชาเรียนใดเพราะยังไม่รู้ว่าตนเองชอบอะไรแล้วถ้าเรียนแล้วจะไปทำงานอะไรในอนาคต ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจจะเลือกเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัย ปัญหาเรื่องของการไม่มีข้อมูลในการเข้าศึกษาต่อเพราะผู้ที่เข้าศึกษาไม่มีการหาข้อมูลหรือศึกษาข้อมูลอย่าง

ละเอียดเพื่อใช้ข้อมูลเหล่านั้นเพื่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ ปัญหาในเรื่องของความกังวลในเรื่อง การเรียน ค่าใช้จ่ายในการศึกษา ความมีชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย การมีงานทำในอนาคต

ปัญหาภายในมหาวิทยาลัย

จากข้อมูลของนักศึกษาในแบบสอบถามได้แสดงถึงปัญหาในการตัดสินใจศึกษาต่อ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้ ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับในด้านการเรียน การสอนบางสาขาวิชา บางภาค บางคณะ ไม่ใช่ทั้งหมดจึงเป็นส่วนในการตัดสินใจสำคัญในการเข้า ศึกษาต่อเพราะจะส่งผลถึงอนาคตในการมีงานทำของผู้เข้าศึกษา คุณภาพของการเรียนการสอน คุณภาพของอาจารย์เป็นส่วนสำคัญอีกประการหนึ่งที่สะท้อนไปให้สังคมรับรู้และเป็นส่วนช่วยใน การสร้างภาพลักษณ์ที่สำคัญให้ผู้ที่เข้าศึกษาต่อรับรู้และตัดสินใจเข้าศึกษา การประชาสัมพันธ์ การแนะนำการสื่อสารให้บุคคลภายนอกได้รู้จัก รู้ถึงกิจกรรมการเรียนการสอนหรือคุณภาพ อาจารย์ หลักสูตร ศิษย์เก่าจะทำให้ภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยชัดเจนและเป็นทางเลือกสำคัญ ให้กับผู้ที่เข้าศึกษาต่อ ดังนั้น ปัญหาคือการเข้าไม่ถึงข้อมูลของมหาวิทยาลัยการไม่ได้ ประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอจึงเป็นปัญหาอีกประการหนึ่ง

ปัญหาด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการแข่งขัน

จากข้อมูลของนักศึกษาในแบบสอบถามได้แสดงถึงปัญหาในการตัดสินใจศึกษาต่อ ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี ดังนี้ ปัญหาสำคัญที่มีผลกระทบต่อการศึกษาต่อที่เป็น สิ่งแวดล้อมภายนอกซึ่งประกอบกันหลายด้านที่สำคัญที่สุด คือเรื่องของเศรษฐกิจที่เป็นส่วนสำคัญ เพราะถ้าเศรษฐกิจไม่ดีจะทำให้รายได้ของประชาชนหรือผู้ประกอบการที่จะส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อ ต้องให้ความสำคัญกับเรื่องค่าใช้จ่ายที่จะมีตามมาจึงเป็นอีกส่วนหนึ่งซึ่งจะกระทบกับการตัดสินใจ ในการศึกษาต่อ อีกประการหนึ่งที่เป็นปัญหาหรือผลกระทบทางอ้อมคือค่านิยมของสังคมหรือ ความคิดแนวโน้มของคนในสังคมที่จะรับรู้และให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ในอดีตของ มหาวิทยาลัยซึ่งจะเป็นอีกส่วนที่มีต่อการตัดสินใจที่จะเลือกให้บุตรหลานเข้าศึกษาต่อในสถาบัน การศึกษาใดๆ ส่วนสุดท้ายคือนโยบายของรัฐบาลในส่วนนี้จะมีความเกี่ยวข้องหรือผลกระทบต่อผู้ เข้าศึกษาต่อในภาพรวม เช่น นโยบายเรียนฟรีถึงระดับอุดมศึกษา นโยบายเรื่องของเงินให้กู้ยืมเพื่อ การศึกษา ซึ่งเป็นนโยบายที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อการศึกษาโดยตรงต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อ

อภิปรายผล

ผลจากการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ สามารถแบ่งการอภิปรายผลการศึกษาได้เป็น 5 ส่วน ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยในด้านส่วนบุคคล ปัจจัยภายในมหาวิทยาลัย ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการแข่งขันและปัญหาที่มีต่อการตัดสินใจ ดังนี้

ปัจจัยในด้านส่วนบุคคล

กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่าการตัดสินใจศึกษาต่อด้วยตนเอง ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก รองลงมาการตัดสินใจศึกษาต่อโดยบิดามารดาแนะนำ ส่วนอื่น ๆ มีการตัดสินใจศึกษาต่อเพราะคิดว่าสามารถเรียนได้ การตัดสินใจศึกษาต่อเพราะถ้าจบแล้วหางานทำได้และการตัดสินใจศึกษาต่อเพราะมีหลักสูตรตรงกับความต้องการ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการตัดสินใจส่วนใหญ่จะเป็นการตัดสินใจของผู้เรียน รองลงมาคือครอบครัวจะมีส่วนช่วยในการตัดสินใจหรือเป็นแรงกระตุ้นให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจเลือกสถานที่เรียน เลือกสาขาวิชาที่จะเรียน ซึ่งสอดคล้องกับอับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) อ้างในปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) แรงจูงใจด้านนี้สลับซับซ้อนมากเป็นความต้องการที่มีผลมาจากด้านชีววิทยาของมนุษย์ในความต้องการอยู่ร่วมกันกับครอบครัว เพื่อนฝูง ในโรงเรียน เพื่อนร่วมงาน เป็นความต้องการส่วนบุคคลที่ได้รับอิทธิพลมาจากสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมซึ่งในบางวัฒนธรรมหรือบางสังคมจะมีอิทธิพลที่เข้มแข็งและเหนียวแน่นมาก ความแตกต่างของแรงจูงใจด้านสังคมและแรงจูงใจด้านร่างกาย คือแรงจูงใจด้านสังคม เกิดจากพฤติกรรมที่เขาแสดงออกด้วยความต้องการของตนเองมากกว่า ผลตอบแทนจากวัตถุและสิ่งของ

ปัจจัยในภายในมหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เปิดหลักสูตรการสอนระดับปริญญาตรี หลากหลายสาขาวิชาให้เลือก ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก รองลงมาอาจารย์ที่สอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีความรู้ความสามารถในถ่ายทอดความรู้ ส่วนอื่น ๆ มีห้องปฏิบัติการต่างๆ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์ ห้องสมุด หลักสูตรที่เปิดในระดับปริญญาตรีเป็นที่นิยมและเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานทำให้เมื่อจบการศึกษาสามารถหางานได้ง่าย อาจารย์มีระบบดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ มีการเผยแพร่หรือการประชาสัมพันธ์การรับสมัครอย่างต่อเนื่อง มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีทำเลที่ตั้งเหมาะสมไม่ไกลเกินไปสามารถเดินทางมาเรียนได้สะดวก มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีสื่อ อุปกรณ์ การเรียน ศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมศิษย์เก่าของมหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ได้จัดหาทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับ ปริญญา ญาณ โภชน์ (2545) เหตุผลที่ตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโท สถาบันราชภัฏมหาสารคาม นักศึกษาส่วนใหญ่ให้ระดับความสำคัญมากที่สุดกับข้อความที่ต้องการมี

ความรู้ด้านวิชาการใหม่ๆ เพิ่มขึ้นมีจำนวนถึง 123 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 76.9 เมื่อพิจารณาข้อความอื่นๆ นักศึกษาให้ระดับความสำคัญมากที่สุดเกินกว่าร้อยละ 50 ได้แก่ สาขาที่สมัครเข้าศึกษาตรงกับความสามารถและความถนัด สาขาที่สมัครเข้าศึกษาจะทำให้มีความก้าวหน้าในอนาคตและสถาบันตั้งอยู่ในเขตชุมชนสะดวกต่อการเดินทางมาศึกษา

ปัจจัยด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและการแข่งขัน

กลุ่มตัวอย่างที่ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่ามหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่มีหลักสูตรที่เป็นวิชาชีพ ซึ่งถ้าเรียนจบสามารถรับราชการได้ เช่น หลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต ซึ่งมีความสำคัญอยู่ในระดับมาก รองลงมาเนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่เป็นมหาวิทยาลัยของรัฐจึงมีค่าธรรมเนียมที่ถูกกว่ามหาวิทยาลัยอื่นๆ เมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จะเป็นที่ยอมรับของสังคม เมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ จะมีโอกาสได้งานทำและมีรายได้สูง เมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่จะได้ปรับ เมื่อเรียนจบจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ถือว่าเป็นการยกระดับฐานะทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ เกษรา โพร้เชียน (2550) ปัจจัยนอกที่ ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ด้านเศรษฐกิจ คือต้องการประกอบอาชีพที่มีความก้าวหน้า ด้านเทคโนโลยี ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อบัณฑิตคือ เทคโนโลยีต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การศึกษามีการพัฒนาก้าวหน้ามากขึ้น ด้านสังคมและวัฒนธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญสูงสุดต่อบัณฑิตคือ ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจะมีบทบาทเป็นที่ยอมรับในสังคมและด้านบุคคล ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความสำคัญต่อบัณฑิตคือ ต้องการเข้าเรียนในสถานศึกษาที่มีโอกาสสำเร็จการศึกษาสูง

แนวทางในการพัฒนา

แนวทางในการพัฒนา หรือการบริหารจัดการระบบการรับนักศึกษาและการแนะแนวของมหาวิทยาลัยในอนาคตสามารถแบ่งได้ ดังนี้

1. การสร้าง โครงข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการรับนักศึกษา จากปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนามหาวิทยาลัย โดยปัจจัยภายในเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้กับมหาวิทยาลัย โดยการควบคุมคุณภาพการศึกษาให้ได้มาตรฐาน การสร้างความเข้มแข็งของหลักสูตร คุณภาพของผู้สอน การบริหารจัดการมหาวิทยาลัย การสร้างภาพลักษณ์ให้มหาวิทยาลัยเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งจะส่งผลถึงปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งปัจจัยส่วนบุคคลจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในมหาวิทยาลัยเพราะถ้ามหาวิทยาลัยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับและเข้มแข็ง

มหาวิทยาลัยจะสามารถจะสร้างการรับรู้ ทศนคติ ให้กับกลุ่มผู้ที่เข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ และส่วนสุดท้ายคือปัจจัยด้านสังคมเศรษฐกิจ การเมืองและแข่งขันจะเป็นปัจจัยที่เกื้อหนุนให้นักศึกษาหรือผู้ที่ตัดสินใจเข้ามาศึกษา ได้พิจารณาในปัจจัยเหล่านี้ ส่วนการพัฒนามหาวิทยาลัย ในอนาคตมหาวิทยาลัยควรสร้าง โครงข่ายเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับระบบการรับนักศึกษา โดยอาศัยการเป็นเครือข่ายกับเขตพื้นที่ โรงเรียนที่เป็นพื้นที่เป้าหมาย การนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน สม่่าเสมอถูกต้อง เพื่อให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูแนะแนว นักเรียน ได้รู้ถึงความเคลื่อนไหวของ มหาวิทยาลัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อสร้างความเข้าใจที่ตรงกัน การสร้างความสัมพันธ์กับศิษย์เก่าเพราะศิษย์เก่าส่วนมากจะเป็นผู้บริหารในระดับโรงเรียนเขตพื้นที่ ซึ่งจะเอื้อต่อการสร้าง โครงข่ายหรือเครือข่ายของมหาวิทยาลัยกับพื้นที่เป้าหมายอย่างมาก

2. การนำแนวคิดทางด้านการตลาดเข้ามาปรับใช้ กับการรับนักศึกษา รวมถึงการสร้าง ภาพลักษณ์ให้กับมหาวิทยาลัย ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัดเชียงใหม่มีอยู่ด้วยกัน 10 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยแม่โจ้, มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย วิทยาเขตฝาง , มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย วิทยาเขตจอมทอง, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพเชียงใหม่ , มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาคพายัพ เชียงใหม่ (จอมทอง), สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติจังหวัดเชียงใหม่ , มหาวิทยาลัยพายัพมหาวิทยาลัย นอร์ท-เชียงใหม่, มหาวิทยาลัยฟาร์อีสเทอร์น, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขต เชียงใหม่ วัดสวนดอก พระอารามหลวง , มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านนา วัดเจดีย์หลวงวรวิหาร , วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่ ซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันในตลาด เพื่อที่จะทำให้สถาบันมีนักเรียนหรือลูกค้านเข้ามาศึกษา ต่อไปในอนาคตจะมีการแข่งขันกันสูง สถาบันจึงควรหากลยุทธ์หรือวิธีการในการรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต โดยเริ่มนำการ วางแผนกลยุทธ์ทางการตลาด เพื่อสร้างภาพลักษณ์ของมหาวิทยาลัยให้ชัดเจน เด่นชัด เป็นที่ยอมรับ และได้มาตรฐาน

เริ่มจากการสร้างคุณภาพของหลักสูตร คุณภาพของบุคลากร การบริหารจัดการและ การตลาด การวางแผนการตลาดจะเริ่มด้วยการวิเคราะห์สิ่งแวดล้อมทางการตลาด การแข่งขัน นโยบายของรัฐบาล การเมือง เศรษฐกิจและเทคโนโลยีมีผลอย่างไรกับมหาวิทยาลัยในอนาคต แล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมากำหนดจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและอุปสรรค เพื่อการปรับตัวของ มหาวิทยาลัย หลังจากได้ข้อมูลดังกล่าว มหาวิทยาลัยต้องมากำหนดเป้าหมายของการรับนักศึกษาว่า กลุ่มเป้าหมาย กำหนดตำแหน่งผลิตภัณฑ์ การแบ่งส่วนตลาด กลุ่มตลาดเป้าหมายคือใคร อยู่ที่ไหน พอได้ข้อมูลดังกล่าว ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนด 4 P กลยุทธ์ผลิตภัณฑ์ กลยุทธ์ด้านราคา กลยุทธ์

ช่องทางการจัดจำหน่ายและกลยุทธ์การส่งเสริมการตลาด เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้มารับบริการหรือลูกค้ามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ มานพ ชุ่มอุ่น(2547) ได้กล่าวว่า การตลาด คือ การค้นหาความต้องการของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่กิจการคาดว่าจะมีความต้องการ ความจำเป็น ความเต็มใจ อำนาจในการที่จะแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการขององค์กรหลังจากนั้นองค์กร จึงพยายามพัฒนาส่วนผสมทางการตลาดไปตอบสนองต่อความจำเป็นและความต้องการให้กลุ่มค้ากลุ่มดังกล่าวได้รับความพึงพอใจ สูงที่สุด ขณะเดียวกันองค์กรก็บรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ของการดำเนินธุรกิจและขณะเดียวกันก็ได้รับความพึงพอใจด้วยเช่นกัน

การนำแนวความคิดเรื่องของการตลาดเข้ามาเกี่ยวข้องกับการศึกษาไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากมหาวิทยาลัยเป็นหน่วยงานภาครัฐ จึงมีระเบียบ ต่างๆ ซึ่งไม่สามารถทำได้อย่างภาคเอกชน ซึ่งมีความคล่องตัวมีสูงกว่า ดังนั้น จึงเป็นแนวความคิดของผู้วิจัยเองที่นำการตลาดเข้ามาประยุกต์กับการรับนักศึกษา ซึ่งการรับนักศึกษาจะมีการประชาสัมพันธ์การออกแนะแนวเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งสามารถนำการตลาดและการประชาสัมพันธ์เข้ามามีกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดการตอบสนองของผู้รับสารเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการทำวิจัยในครั้งต่อไปควรจะมีการทำวิจัยกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้ทราบความคิดเห็นของนักเรียนที่ยังไม่ได้ตัดสินใจเลือกสถานที่ศึกษา
2. ในการทำวิจัยในครั้งต่อไปควรจะมีการทำวิจัยควรมีการเจาะลึกในด้านต่างๆ โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มาจากนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายจาก โรงเรียนเป้าหมาย